

Vastine Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen lausuntoon pysäköintivirhemaksun korottamisesta Järvenpäässä

Järvenpään kaupunki on toimittanut Sisäministeriölle esityksen kaupungin alueella käytössä olevan kunnallisen pysäköinninvalvonnan virhemaksun korottamisesta nykyisestä 50 eurosta 60 euroon. Itä – Uudenmaan poliisilaitos on antanut lausuntonsa kaupungin esityksestä 30.4.2020, johon Sisäministeriö on pyytänyt Järvenpään kaupungilta vastinetta 19.5 mennessä (Vastinepyyntö, Sisäministeriö: SMDno-2019-558)

Itä-Uudenmaan poliisilaitos katsoo lausunnossaan, että pysäköinninvalvonnasta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaiset seikat ovat Järvenpään kaupungin esityksessä keskusta-alueetta koskien hyvin perusteltuja kaupunkiympäristön muutokset, asukasmäärän kasvu ja niistä johtuvat haasteet huomioon ottaen. Kuitenkin Itä-uudenmaan poliisilaitoksen näkökulmasta Järvenpään kaupungin esityksessä ei ole tuotu ilmi riittävästi seikkoja, jotka puoltaisivat virhemaksun korottamista koko kaupungin alueella. Tällaisia seikkoja olisivat lain mukaan liikennetiheys, paikoitustilojen niukkuus, pysäköintivirheiden määrä, liikenteen sujuvuus tai muut liikenteelliset syyt.

Järvenpään kaupungin näkemyksen mukaan pysäköintivirhemaksun korottaminen kaupungissa on edelleen perusteltua seuraavista syistä:

- Kaupungin poikkeuksellisen suuri asukastiheys yhdistettynä kaupungin pieneen pinta-alaan aiheuttaa ongelmallisuutta vyöhykemallisen hinnoittelun soveltamisessa. Järvenpää on väestötiheydeltään suomen neljänneksi tihein kunta, ja pinta-alaltaan vain 39,88 km². Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vyöhykemallinen hinnoittelu voi vaikuttaa pysäköintipaikkojen kysynnän ohjautumiseen, sillä esimerkiksi keskustasta rajatun mahdollisen korotetun pysäköintivirhemaksun alueen reunalta olisi todennäköisesti edelleen kohtuullinen matka haluttuun kohteeseen. Kaupungin tavoitteena on kuitenkin toimiva pysäköintijärjestelmä, jonka kysyntää ohjaisi käytännöllisyys, ei virhemaksun suuruus.
- Kaupungin yleiskaava 2040, johon Itä – Uudenmaan poliisi lausunnossaan viittaa, ohjaa tulevaisuuden maankäytön kehittymistä kaupungin keskustan ulkopuolisten rautatieasemien läheisyyteen (erityisesti Ainola ja Haarajoki), keskusta-alueen kehittymistä ohjaa Järvenpään keskustan osayleiskaava 2030, joka säilyy lainvoimaisena uudesta yleiskaavasta erillisenä. Mikäli yleiskaavojen osoittamia keskustatoimintojen alueita haluttaisiin käsitellä tasavertaisesti, yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti ohjattu pysäköintivirhemaksujen vyöhykemalli tarkoittaisi kolmen tai neljän korotetun virhemaksun vyöhykkeen käyttöönottoa (Keskusta, Ainola, Haarajoki, Saunakallio/Jamppa). Tämä taas tarkoittaisi kaupungin pinta-alan huomioon ottaen epäselvää järjestelmää, jossa pysäköijälle ei olisi selkeää, minkä pysäköintivirhemaksun vyöhykkeellä hän on.

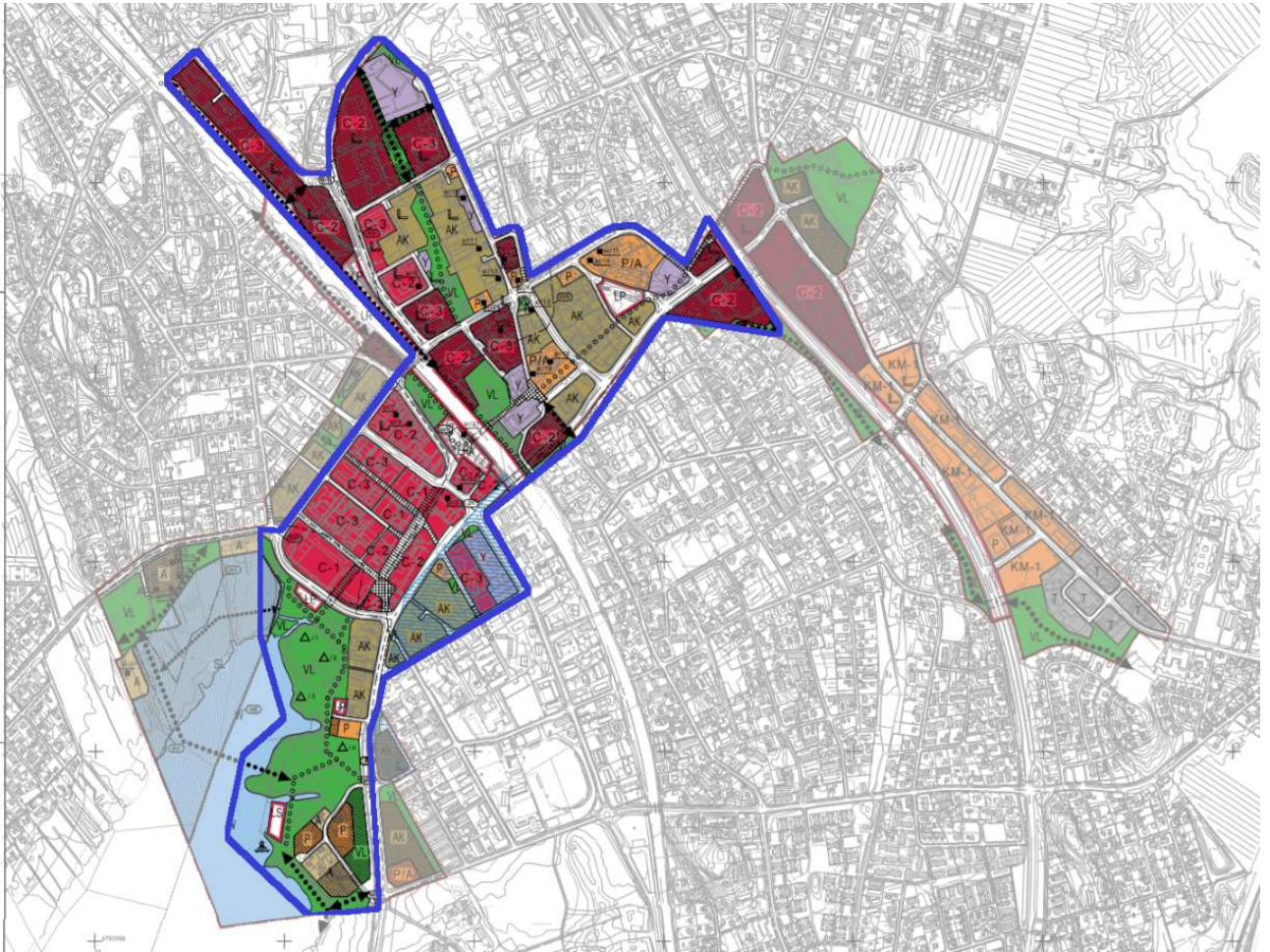

- Kaupungin asukkaiden kannalta yhdet tärkeimmistä pysäköintipaikoista ovat rautatieasemien yhteydessä sijaitsevat liityntäpysäköintipaikat. Ei ole mielekästä, että kaupungin alueella sijaitsevista kolmesta pääradan rautatieasemasta osalla olisi voimassa erilainen virhemaksun suuruus muihin nähden, sillä käyttäjien kannalta liityntäpysäköintipaikat ovat palvelutasoltaan lähes yhdenvertaisia.
- Järvenpään kaupungin näkökulmasta porrastetun pysäköintivirhemaksun malli on erityisen perusteltu tilanteissa, joissa kaupungissa on käytössä porrastettu yleisen pysäköinnin maksullisuus. Tällöin porrastetulla virhemaksulla on kannustava vaikutus oikein pysäköintiin ja pysäköintimaksun maksamiseen. (esim. tilanne, jossa pysäköinti on kallista ja virhemaksu on alhainen, voi käyttäjä jättää harkitusti pysäköintimaksun maksamatta). Järvenpään kaupungissa ei kuitenkaan ole käytössä pysäköinnin maksullisuutta, mistä johtuen vyöhykemallinen virhemaksu ei ole perusteltu.
- Järvenpään kaupungilla on todella suuri määrä pysäköinninvalvontaa koskevia sopimuksia yksityisten tontinomistajien kanssa. Yhdenvertaisten periaatteiden ja käytäntöjen kannalta on perusteltua, että eri tonteilla ei ole voimassa erilaisia pysäköintivirhemaksuja. Virhemaksujen porrastaminen voisi johtaa eriarvoisen kohtelun vaikutelmaan tontinomistajien näkökulmasta.

Järvenpään kaupungin näkemyksen mukaan kaupungin tiivis rakenne edellyttää sitä, että pysäköintivirhemaksu on koko kaupungin alueella samansuuruinen. Kaupungin liikenteelliset ongelmat eivät keskity ainoastaan keskustan alueelle, vaan väärinpysäköinnillä voi olla merkittäviä vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen myös keskustan alueen ulkopuolella, mm. merkittävien kokoojakatujen yhteydessä. Yllä mainituista syistä johtuen Järvenpään kaupunki pitää perusteltuna pysäköintivirhemaksun korottamista 60 euroon koko kaupungin alueella.

Mikäli kuitenkin Järvenpään osalta sisäministeriö päätyy vyöhykepohjaiseen pysäköintivirhemaksun mallin olevan toimiva ratkaisu, tulisi alueen Järvenpään kaupungin näkemyksen mukaan noudattaa merkittävältä osin Keskustan osayleiskaava 2030:n rajausta. On käyttäjän kannalta mielekästä, että pysäköintivirhemaksujen vaihtumisen rajaukset ovat mahdollisimman selkeät, mistä johtuen ehdottaisimme mahdolliseksi vyöhykkeeksi kuvan 1 mukaista rajausta. Rajaus noudattaa keskustan osayleiskaavan ulkoreunaa, mutta koillisessa siitä on rajattu pois pohjoisväylän itäpuolinen alue, ja keskustan ympäristössä rajaus on Postikadussa ja Sibeliuksenväylässä. Näillä muutoksilla vältetään vyöhykkeen vaihtumiselta korttelirakenteen sisällä.

Kuva 1: Sinisellä Järvenpään kaupungin esitys korotetun pysäköintivirhemaksun vyöhykkeestä. Tausta Keskustan osayleiskaava 2030

